

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Høringsnotat

Forslag til forskrift om rapportering for forsikringsformidlingsforetak

18.10.2022

Innhold

1	Innledning	3
2	Gjeldende rett – krav til rapportering	4
2.1	Forsikringsformidlingsloven og finanstilsynsloven	4
2.2	Rapporteringsforskriften	4
2.2.1	Virkeområde	4
2.2.2	Rapporteringspliktene i forskriften	5
3	Finanstilsynets vurdering	5
4	Ikrafttredelse	7
5	Administrative og økonomiske konsekvenser	7
6	Forslag til forskrift om rapportering for forsikringsformidlingsforetak	8

1 Innledning

I forskrift om rapportering for forsikringsformidlingsforetak av 25. januar 2008 nr. 67 (benevnt rapporteringsforskriften) er forsikringsformidlingsforetak underlagt krav til rapportering til Finanstilsynet om forsikringsformidlingsvirksomheten. Rapporteringen dekker dokumentasjon på at foretaket har tegnet nødvendige lovpålagte forsikringer, foretakets håndtering av klientmidler samt generell informasjon om virksomheten og nærmere opplysninger om selve forsikringsformidlingen (årsrapportering). Informasjon benyttes i den tilsynsmessige oppfølgingen av foretakene.

Lov 22. desember 2021 nr. 163 om forsikringsformidling (forsikringsformidlingsloven) trådte i kraft 1. januar 2022, og innebærer blant annet nye regler for registrering av forsikringsagentforetak. Samtidig med ikrafttredelsen av ny lov ble [lov 10. juni 2005 nr. 41](#) om forsikringsformidling opphevet (heretter benevnt forsikringsformidlingsloven av 2005).

I rapporteringsforskriften er rapporteringsplikten for forsikringsagentforetak knyttet til foretak som er registrert i Finanstilsynets virksomhetsregister etter reglene i forsikringsformidlingsloven av 2005. Etter denne loven var det kun forsikringsagentforetak som representerer utenlandske forsikringsforetak som skulle registreres i Finanstilsynets register, mens forsikringsagentforetak som representerer norske forsikringsagentforetak skulle registreres i forsikringsforetakenes egne agentregistre. I den nye loven er kretsen av forsikringsagentforetak som skal registreres i Finanstilsynets virksomhetsregister utvidet, ved at alle forsikringsagentforetak skal registreres i Finanstilsynets virksomhetsregister.

I dette høringsnotatet foreslår Finanstilsynet en ny rapporteringsforskrift med enkelte endringer knyttet til forsikringsagentforetakenes rapporteringsplikt til Finanstilsynet. Finanstilsynet foreslår å utvide kretsen av rapporteringspliktige foretak til å omfatte alle forsikringsagentforetak, slik at alle forsikringsagentforetak plikter å sende inn årlig rapportering om virksomheten. Samtidig foreslås det at innholdet i årsrapporteringen for agentforetakene begrenses. Det vises til nærmere omtale i punkt 3.

Finanstilsynet opphever samtidig plikten for forsikringsagentforetak til årlig å sende inn dokumentasjon på gyldig ansvarsforsikring og eventuelt underslagsforsikring, samt plikten til halvårlig å rapportere om håndtering av klientmidler med revisors uttalelse.

For forsikringsmeglingsforetak foreslås ingen endringer i rapporteringsforpliktelsene, og forsikringsmeglingsforetakene vil ikke bli ytterligere omtalt.

I punkt 2 gis det en kort oversikt over reglene i rapporteringsforskriften og i punkt 3 følger Finanstilsynets vurdering og forslag til ny rapporteringsforskrift. I punkt 4 har Finanstilsynet vurdert tidspunktet for ikrafttredelse og behovet for overgangsregler, og i punkt 5 er det redegjort for administrative og økonomiske konsekvenser av forslaget. Forslaget til ny rapporteringsforskrift er inntatt i punkt 6.

2 Gjeldende rett – krav til rapportering

2.1 Forsikringsformidlingsloven og finanstillsynsloven

Det følger av forsikringsformidlingsloven § 10-1 at Finanstillsynet fører tilsyn med overholdelse av bestemmelsene gitt i eller i medhold av denne loven. Tilsynet føres i samsvar med bestemmelsene i forsikringsformidlingsloven og finanstillsynsloven.

Forsikringsformidlingsloven inneholder ingen særskilte krav til rapportering til Finanstillsynet. For ordens skyld nevnes at forsikringsdistributionsdirektivet heller ikke fastsetter særskilte krav til rapportering til tilsynsmyndighetene.

I forsikringsformidlingsloven av 2005 § 4-1 tredje ledd fremgikk det at gyldig forsikringsbevis skulle sendes til Finanstillsynet hvert år. Plikten til å sende inn gyldig forsikringsbevis er ikke videreført i ny forsikringsformidlingslov. I proposisjonen til ny forsikringsformidlingslov¹ avsnitt 5.3.5 sluttet Finansdepartementet seg til Finanstillsynets vurdering i høringsnotatet av 6. mars 2018, om at regler om rapportering i sin helhet burde reguleres i forskrift, slik at plikten lett kan tilpasses det løpende tilsynsarbeidet.

Forsikringsformidlingsforetak er underlagt tilsyn i henhold til [lov 7. desember 1956 nr. 1](#) om tilsynet med finansinstitusjoner mv. (finanstillsynsloven) § 1 første ledd nr. 12. I henhold til finanstillsynsloven § 4 nr. 3 kan Finanstillsynet pålegge de foretak det har tilsyn med å sende inn oppgaver og opplysninger på den måten Finanstillsynet bestemmer og som tilsynet mener det trenger for å kunne utføre sitt verv, herunder til statistiske formål, samt å sende slike oppgaver og opplysninger til myndigheter i andre stater som fører tilsyn med tilsvarende foretak som nevnt i § 1 første ledd.

2.2 Rapporteringsforskriften

Rapporteringsforskriften er fastsatt av Finanstillsynet med hjemmel i finanstillsynsloven § 4 og forsikringsformidlingsloven av 2005 [§ 5-7](#). Forsikringsformidlingsloven av 2005 ble opphevet 1. januar 2022, samme dag som den nye forsikringsformidlingsloven trådte i kraft.

2.2.1 Virkeområde

I henhold til rapporteringsforskriften § 1 gjelder forskriften for foretak som har tillatelse til å drive forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet etter lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling (forsikringsformidlingsloven av 2005) § 2-1, jf. § 6-1 første ledd. Pr. 31. desember 2021 utgjorde dette 65 foretak.

Forskriften gjelder også foretak som er registrert som forsikringsagentforetak i Finanstillsynets register etter forsikringsformidlingsloven av 2005 § 7-10, jf. § 7-1, det vil si forsikringsagentforetak som representerer forsikringsforetak med hovedsete i andre land. Pr. 31. desember 2021 utgjorde dette til sammen 45 foretak.

¹ Prop.233 LS (2020-2021) Lov om forsikringsformidling (forsikringsformidlingsloven) og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 214/2018 av 26. oktober 2018 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2016/97 og direktiv (EU) 2018/411.

Aksessoriske forsikringsagentforetak som representerer utenlandske forsikringsforetak og som er registrert i Finanstilsynets register i henhold til forsikringsformidlingsloven av 2005 § 7-9, er ikke omfattet av rapporteringsforskriftens virkeområde. Disse foretakene har årlig sendt inn dokumentasjon på gyldig forsikringsbevis til Finanstilsynet med hjemmel i tidligere forsikringsformidlingslov § 4-1 tredje ledd jf. § 7-5. Pr. 31. desember 2021 utgjorde dette 27 foretak.

2.2.2 Rapporteringspliktene i forskriften

Etter forskriftens § 2 første og andre ledd plikter foretak som nevnt i § 1 hvert år innen 15. mars eller første påfølgende virkedag å fylle ut og sende til Finanstilsynet opplysninger om forsikringsformidlingsvirksomheten for det foregående år på eget rapporteringsskjema via Altinn (årsrapporteringen). Opplysningene sendes inn ved utfylling av Altinnskjema KRT-1007. Skjemaet er felles for forsikringsmeglingsforetak og forsikringsagentforetak.

I dette skjemaet skal forsikringsformidlingsforetaket gi nøkkelopplysninger om foretaket, om resultatregnskap og balansen samt om premier og inntekter fra forsikringsformidlingsvirksomheten. Informasjonen om forsikringsformidlingsinntekt gir grunnlag for beregning av tilsynsavgift for det enkelte foretak.

Foretakene plikter også å sende Finanstilsynet opplysninger om foretakets lovpliktige forsikringer innen 1 måned etter fornyelsen hvert år, herunder ansvars- og eventuelt underslagsforsikring, jf. forskriftens § 2 tredje ledd. Opplysningene sendes inn ved utfylling av Altinn-skjema KRT-1027. Gyldig forsikringsbevis skal legges ved søknaden.

Videre plikter foretakene hvert halvår å sende Finanstilsynet revisorerklæring om behandling av klientmidler i Altinn-skjema KRT-1185. Rapporteringsfristen er 1. september (1. halvår) og 15. mars (2. halvår) eller første påfølgende virkedag, jf. forskriftens § 3 første og andre ledd.

3 Finanstilsynets vurdering

Etter rapporteringsforskriften § 1 andre punktum er det kun forsikringsagentforetak som er registrert som forsikringsagentforetak etter forsikringsformidlingsloven av 2005 § 7-10 jf. § 7-1 som er omfattet av forskriften. Dette gjelder forsikringsagentforetak som representerer utenlandske forsikringsforetak.

Forsikringsagentforetak som representerer norske forsikringsforetak, skulle etter forsikringsformidlingsloven av 2005 registreres i forsikringsforetakets eget agentregister dersom vilkårene i loven var oppfylt. I forvaltningspraksis ble det også åpnet for at norske filialer av forsikringsforetak med hovedsete i annen EØS-stat kunne føre egne forsikringsagentregistre. Disse agentforetakene har hittil ikke vært rapporteringspliktige til Finanstilsynet. Finanstilsynets tilsyn med denne gruppen forsikringsformidlingsforetak har primært vært ført gjennom tilsynet med forsikringsforetakene.

Etter den nye forsikringsformidlingsloven skal alle forsikringsagentforetak og aksessoriske forsikringsagentforetak registreres i Finanstilsynets virksomhetsregister uavhengig av om foretaket representerer norske eller utenlandske forsikringsforetak eller begge deler. Det følger av overgangsreglene til ny lov at forsikringsagentforetak og aksessoriske forsikringsagentforetak som pr. 31. desember 2021 var registrert i forsikringsforetakenes agentregistre skal overføres til Finanstilsynets virksomhetsregister i løpet av 2022 i form av en ren dataoverføring, så fremt de fortsatt har avtale med forsikringsforetaket.

Antallet små forsikringsagentforetak registrert i Finanstilsynets virksomhetsregister vil antakelig øke betydelig når forsikringsforetakenes agentregistre overføres til Finanstilsynets virksomhetsregister. Selv om det må antas at rapportering vil være forholdsmessig mer ressurskrevende for små foretak enn for større foretak, er det Finanstilsynets vurdering at årsrapporteringen slik den er innrettet i dag, ikke kan anses uforholdsmessig tyngende. Finanstilsynet har imidlertid vurdert at årsrapporteringen for forsikringsagentforetak kan begrenses til kun å inneholde opplysninger om hvem agentforetakene formidler forsikringer for, hvor mye agentforetakene har formidlet i premievolum og inntekten fra formidlingen. Videre mener Finanstilsynet at årsrapporteringen også bør inneholde opplysning om agentforetaket behandler klientmidler eller ikke, samt eventuelt samlet innestående på klientkonto ved periodeslutt, hvor ofte det foretas avstemming av klientkonto og kontaktinformasjon på oppdragsansvarlig revisor. Det vises til at agentforetakene unntas fra den halvårslige rapporteringen om klientmidler, jf. avsnittet under. Finanstilsynet vil med dette få en oversikt over markedet og gjøre analyser basert på denne informasjon. Informasjonen vil også gi grunnlag for beregning av tilsynsavgift. Basert på erfaringer med dette, vil Finanstilsynet fortløpende vurdere behovet for eventuelle utvidelser av rapporteringen eller innhente supplerende informasjon fra enkeltforetak. Det påpekes at aksessoriske forsikringsagentforetak ikke vil være omfattet av årsrapporteringen og betaler heller ikke tilsynsavgift.

Finanstilsynet legger samtidig opp til å unnta forsikringsagentforetak fra rapporteringsforpliktelsene som følger av gjeldende rapporteringsforskrift § 2 andre ledd om foretakets lovpliktige forsikringer og § 3 om halvårlig rapportering om klientmidler. Aksessoriske forsikringsagentforetak vil også bli unntatt rapporteringsplikten om lovpålagte forsikringer. Finanstilsynet har lagt vekt på forsikringsforetakets ansvar for å følge opp utkontraktert virksomhet, herunder deres ansvar for å følge opp at deres agenter til enhver tid oppfyller kravene til registrering. Finanstilsynet vil imidlertid vurdere å innhente opplysninger om lovpålagte forsikringer i årsrapporteringen eller "ad hoc" undersøkelser dersom dette anses nødvendig. Videre forutsetter Finanstilsynet at foretakets valgte revisor følger opp foretakets håndtering av klientmidler. Finanstilsynet forventer at mangelfulle interne retningslinjer og rutiner knyttet til klientmiddelhåndtering og/eller underdekning på klientkonto medfører nummerert brev til foretaket som sendes i kopi til Finanstilsynet. Finanstilsynet foreslår imidlertid at årsrapporteringen inneholder noen opplysninger om klientmidler, da klientmiddelhåndtering etter Finanstilsynets vurdering er et viktig element i den tilsynsmessige oppfølgingen av foretakene.

Finanstilsynet foreslår å endre lovhenvissningen i § 1 slik at den viser til ny forsikringsformidlingslov. I tillegg foreslås enkelte andre språklige justeringer.

Finanstilsynet har også foreslått enkelte språklige endringer i § 2 første ledd uten at materielle endringer er tilsiktet. Paragraf 2 tredje ledd og § 3 endres til kun å gjelde forsikringsmegling-

og gjenforsikringsmeglingsforetak. Det vises til forslag til forskrift om rapportering for forsikringsformidlingsforetak § 1, § 2 og § 3 i notatets punkt 6.

4 Ikrafttredelse

Finanstilsynet legger til grunn at rapporteringspliktene i rapporteringsforskriften inntreer for foretakene så snart disse er registrert i Finanstilsynets virksomhetsregister.

Årsrapporteringen (KRT-1007) har frist 15. mars hvert år og gjelder for året før, jf. rapporteringsforskriften § 2 andre ledd. Det blir opprettet et eget Altinnskjema med årsrapporteringen for forsikringsagenter, som får samme frist.

I overgangsreglene til den nye forsikringsformidlingsloven, jf. forsikringsformidlingsloven § 11-2 første ledd og forsikringsformidlingsforskriften § 6-2, har forsikringsforetak som fører eget agentregister fått frist til å avvikle dette innen 6 måneder fra lovens ikrafttredelse, men kan søke om utsettelse i inntil 12 måneder etter ikrafttredelsen av loven. Underagenter må oppfylle kravene til registrering innen ett år etter lovenes ikrafttredelse. Finanstilsynet legger til grunn at forsikringsagentforetakene som overføres fra forsikringsforetakenes agentregistre dermed første gang vil sende inn årsrapportering for 2022, med rapporteringsfrist 15. mars 2023, og at det ikke er behov for overgangsregler.

5 Administrative og økonomiske konsekvenser

Formålet med endringene i forskrift om rapportering for forsikringsformidlingsforetakene er å bidra til at Finanstilsynet kan gjennomføre en hensiktsmessig og risikobasert tilsynsmessig oppfølging av forsikringsformidlingsforetakene som er registrert i Finanstilsynets virksomhetsregister.

De nye rapporteringskravene vil medføre administrative og økonomiske konsekvenser for forsikringsagentforetak som tidligere ikke har vært registrert i Finanstilsynets register og for tilsynsmyndighetene.

Forsikringsagentforetak for norske forsikringsforetak og for norske filialer av utenlandske forsikringsforetak vil bli omfattet av kravet til årsrapportering. Dette vil medføre noe økt ressursbruk for de foretakene dette gjelder. Som tidligere nevnt i punkt 3, har Finanstilsynet vurdert at årsrapporteringen kan begrenses til kun å inneholde opplysninger om hvem agentforetakene formidler forsikringer for, hvor mye agentforetakene har formidlet i premievolum og inntekten fra formidlingen, samt informasjon om klientmidler. Rapporteringen anses dermed ikke som uforholdsmessig stor og ressurskrevende for foretakene. Finanstilsynet vil imidlertid løpende vurdere behovet for å eventuelt utvide rapporten.

For forsikringsagentforetak og aksessoriske forsikringsagentforetak som var registrert i Finanstilsynets virksomhetsregister pr. 31. desember 2021, vil forslaget medføre lettelser i rapporteringsforpliktelsene, og dermed økonomiske besparelser.

Når samtlige forsikringsagentforetak registrert i Finanstilsynets virksomhetsregister skal være omfattet av årsrapportering, vil rapporteringsmengden til Finanstilsynet øke som følge av at forsikringsforetakenes agentregistre overføres til Finanstilsynet. Finanstilsynet vil blant annet påregne å måtte sende ut flere purringer på de som rapporterer for sent, og gjennomføre kontroller med økt mengde rapporter. Finanstilsynet vil imidlertid begrense innholdet i rapporteringen for forsikringsagentforetakene, noe som vil lette arbeidet.

Mye av arbeidet er automatisert, blant annet sendes det ut automatiske purringer på foretak som rapporterer for sent. Videre gir maskinelle kontroller av rapportene en oversikt over alle tilsynsenhetene og muligheter til å trekke ut informasjon som er viktig å følge opp. Samtidig er det fortsatt behov for en viss grad av manuelle kontroller. Finanstilsynet vil vurdere å ytterligere automatisere arbeidsprosesser der dette anses hensiktsmessig, noe som vil medføre kostnader til utvikling og vedlikehold. Finanstilsynet har per i dag ikke fullstendig oversikt over hvor mye dette vil utgjøre av kostnader.

Den økte mengden med årsrapporteringer Finanstilsynet vil motta og må følge opp, vil også oppveies av Finanstilsynets forslag om at forsikringsagentforetak og aksessoriske forsikringsagentforetak ikke skal sende inn rapportering om lovpålagte forsikringer (KRT-1027), samt forslaget om at forsikringsagentforetak ikke skal sende inn halvårlig revisorerklæring om klientmidler (KRT-1185). Arbeidet med å følge opp disse rapportene hos Finanstilsynet har vist seg å være relativt ressurskrevende, spesielt oppfølgingen av lovpålagte forsikringer der Finanstilsynet ved manglende rapportering sender ut varsel om sletting av registrering. Dette er prosesser som ikke er automatiserte. Finanstilsynet bemerker at oppfølgingen av KRT-1027 i stort sett alle saker viser at foretaket har glemt å sende inn forsikringsbeviset ifm. fornyelsen, ikke mangel på forsikringer.

6 Forslag til forskrift om rapportering for forsikringsformidlingsforetak

Forslag til forskrift om rapportering for forsikringsformidlingsforetak

§ 1 Virkeområde.

Forskriften gjelder foretak som har tillatelse til å drive forsikringsmegling eller gjenforsikringsmegling eller er registrert som forsikringsagentforetak i Finanstilsynets virksomhetsregister etter lov 12. desember 2022 nr. 163 om forsikringsformidling.

§ 2 Årlig rapportering

Foretak som nevnt i § 1 skal årlig rapportere om forsikringsformidlingsvirksomheten for foregående regnskapsår. Rapporteringsfristen er 15. mars hvert år eller første påfølgende virkedag.

Foretak som har tillatelse til å drive forsikringsmegling eller gjenforsikringsmegling skal årlig rapportere om foretakets lovpliktige forsikringer, jf. forsikringsformidlingsloven kapittel 7. Rapporteringsfristen er én måned etter dato for fornyelsene av forsikringene.

§ 3 Halvårlig rapportering

Foretak som har tillatelse til å drive forsikringsmegling eller gjenforsikringsmegling skal hvert halvår rapportere revisorerklæring om behandling av klientmidler. Rapporteringsfristen er 1. september (1. halvår) og 15. mars (2. halvår) eller første påfølgende virkedag.

§ 4 Rapporteringsmåte

Rapportering i samsvar med denne forskriften skal sendes Finanstilsynet på egne rapporteringsskjemaer i Altinn.

§ 5 Begrensning i rapporteringsplikten

Når det foreligger særskilte grunner, kan Finanstilsynet i det enkelte tilfelle begrense rapporteringsplikten.

§ 6. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks. Forskrift 25. januar 2008 om rapportering for forsikringsformidlingsforetak oppheves fra samme dato.